

Bestuurlijke Planning & Control cyclus 2018

Inleiding

Voor u ligt de bestuurlijke versie van de P&C-cyclus 2018. Hierin worden de planning, het doel en de inhoud van de producten uit de P&C-cyclus 2018 beschreven. De P&C-kalender 2018 is als bijlage opgenomen.

1. De P&C-cyclus op concernniveau

1.1 Waterbeheerplan

Het vertrekpunt voor de totstandkoming van de P&C-cyclus producten is het waterbeheerplan (WBP).

Het waterbeheerplan is het kader voor alle activiteiten van de organisatie. Voor een periode van 6 jaar legt de VV vast welke doelstellingen ze wil bereiken en wat daarvoor gedaan moet worden. Het WBP geeft op hoofdlijnen een overzicht van de kosten die daarmee gemoeid zijn. Het waterbeheerplan houdt rekening met de integrale plannen van het rijk, de provincie en de provinciale verordening.

Het Waterbeheerplan 2016-2021(WBP5) is in de VV van 19 november 2015 vastgesteld evenals het uitvoeringsprogramma 2016-2021. In dit uitvoeringsprogramma is per doel aangegeven welke resultaten in de WBP5-periode worden gerealiseerd om de geformuleerde doelen te behalen.

De kadernota vormt de jaarlijkse actualisering van het uitvoeringsprogramma.

1.2 Kadernota 2019

Positie in de P&C-cyclus

- De kadernota 2019 volgt op de programmabegroting 2018 en meerjarenraming 2019-2022, de jaarrekening en het jaarverslag 2017.
- De kadernota 2019 wordt gevolgd door de programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023.

Doel

Voor een effectief en efficiënt verloop van het begrotingsproces worden in de kadernota de kaders vastgesteld voor de komende (meerjaren)begroting. De kadernota vormt de start van het begrotingsproces voor 2019, die een termijn omvat van 2019 t/m 2023. Het WBP5, het uitvoeringsprogramma 2016-2021 en de meerjarenraming 2019-2022 zijn het uitgangspunt voor de kadernota 2019.

De kadernota is vooral van belang voor het kader stellende en beleidsbepalende functie van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur geeft via de kadernota het dagelijks bestuur de beleidsmatige en financiële kaders mee voor de begroting en meerjarenraming.

Inhoud

In de kadernota 2019 worden nieuwe ontwikkelingen en beleid opgenomen. Het betreft zowel interne als externe ontwikkelingen, zowel financieel als inhoudelijk. De financiële gevolgen worden in beeld gebracht.

De structurele effecten daarvan worden verwerkt, voor zover nog niet door de VV eerder in de begrotingscyclus is besloten. De kadernota leidt tot een besluit over welke financiële en inhoudelijke kaders gelden voor het begrotingsproces.

De kadernota is in vorm vrij omdat het geen wettelijk vereist P&C- product is.

Naast de programmabeschrijving bestaat de kadernota uit een algemene toelichting, waarin ten minste staat:

- de gevolgen voor de WBP-doelstellingen per programma
- de financiële uitgangspunten voor de op te stellen begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023.

De uitkomsten van de jaarlijkse door Deloitte samengestelde financiële stresstest worden betrokken bij het opstellen van de Kadernota.

Planning

De kadernota 2019 vormt de start van het begrotingsproces 2019 en wordt door de VV vastgesteld op 5 juli 2018.

1.3 Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020 -2023

De ambtelijke voorbereiding van de Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 is ten tijde van de vaststelling van de Kadernota 2019 door de VV al gestart. Eventuele gevolgen van de formele vaststelling van de kadernota worden later in het proces van de begroting verwerkt.

Doel

In de Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 stelt de Verenigde Vergadering de financiële en inhoudelijke kaders vast waarbinnen het College de komende begrotingsjaren moet opereren; welke doelen zij wil bereiken, wat de beoogde effecten daarvan zijn en hoeveel dit mag kosten.

Inhoud

De Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 zijn de uitwerking van de vastgestelde kadernota 2019 in concrete doelen en prestatie-indicatoren per programmalijn en de bijbehorende (financiële)middelen.

De programmabegroting 2019 bestaat uit de bestuurlijke programmabegroting en de meerjarenraming.

- De programmabegroting is het document dat de financiële en inhoudelijke kaders van de VV voor het college bevat voor het volgende begrotingsjaar. Hierover wordt tussentijds gerapporteerd via de Bestuursrapportage en de Najaarsbrief, en achteraf middels het Jaarverslag.
- De meerjarenraming bevat de meerjarige¹ doorkijk en is primair van belang voor de kostenontwikkeling, de financieringsonderbouwing en de tariefsstelling.

Op het niveau van de Toelichting (MJR) en Paragrafen (Begroting) omschrijft het Waterschapbesluit wat minstens in de begroting moet zijn opgenomen.²

Planning

De kadernota 2019 vormt de start van het begrotingsproces 2019 en wordt door de VV vastgesteld op 5 juli 2018. De VV stelt de Programmabegroting vast op 22 november 2018. De ambtelijke voorbereiding is erop gericht om de conceptbegroting van de (exploitatie- en investering) budgetten eind augustus 2018 ambtelijk te hebben afgerond.

¹ WS-wet art 100: ten minste 3 op het begrotingsjaar volgende jaren.

² Waterschapbesluit artikel 4.7 en 4.8 omschrijft de minimale vereisten aan de inhoud van de toelichting (MJR); artikel 4.11 t/m 4.25 die voor de paragrafen (Begroting).

1.4 Programmarapportage, Bestuursrapportage, Najaarsbrief en Jaarverslaggeving

1.4.1 Programmarapportage

Doel

Middels programmarapportages rapporteren doelverantwoordelijken over de voortgang ten aanzien van doelrealisatie aan de portefeuillehouder. Direct na het 1^e, 2^e en 3^e kwartaal wordt hiertoe een programmarapportage opgesteld.

De programmarapportage betreft de cumulatieve ontwikkeling in het jaar en wordt opgesteld over de maanden april (t/m Q1), juli (t/m Q2) en oktober (t/m Q3). De programmarapportages van de maanden juli en oktober dienen als basis voor respectievelijk de bestuursrapportage en de najaarsbrief. Over geheel 2018 wordt geen programmarapportage opgesteld in verband met de jaarverslaggeving.

Inhoud

De programmarapportage bestaat uit:

- De voortgang algemeen;
- De voortgang per doel met daarin ten minste de prestatie-indicatoren;
- Een vermelding van (nieuwe ontwikkelingen in) risico's;
- De aandachtspunten voor de portefeuillehouder;
- Overzichten van de exploitatiebudgetten op programmalijnniveau;
- Overzichten van de investeringsprojecten op programmalijnniveau en vervolgens op fase;
- Een toelichting van projecten/budgetten die afwijken van de planning.

Planning

De programmarapportages over de maanden april, juli en oktober worden respectievelijk in de PFO's besproken in de maanden mei, juli en oktober 2018. Verdere bestuurlijke behandeling van de programmarapportages dan in de PFO's vindt niet plaats.

1.4.2 Bestuursrapportage

Doel

De Bestuursrapportage ('Burap') is de rapportage van het college van D&H aan de VV over de afwijkingen per programma ten opzichte van de doelrealisatie, de voortgang op de prestatie-indicatoren en de exploitatie – en investeringsbudgetten. De VV kan bijsturen door te beslissen over voorgestelde begrotingswijzigingen van de lopende begroting en eventueel over structurele begrotingswijzigingen, die ook doorwerken in de meerjarenraming op basis van het besluit bij de Kadernota.

Inhoud

Gerapporteerd wordt over afwijkingen per 30 juni 2018 ten opzichte van de begroting van het lopende jaar inclusief de bijstellingen die voortkomen uit de structurele effecten op de oorspronkelijke begroting vanuit de jaarrekening van het vorig boekjaar.

De financiële doelstellingen en beleidslijnen zoals verwoord in de Kadernota 2019 betreffende 2018, worden in de Burap verwerkt door middel van een begrotingswijziging. In aanvulling hierop worden de prognoses van het exploitatieresultaat en de investeringen voor het lopende boekjaar bijgesteld. Als bijlage bij de Bestuursrapportage wordt ter kennisname aan de VV middels separate voortgangsrapportages gerapporteerd over de investeringen waarop verzamelkredieten van toepassing zijn.

Planning

De Burap 2018 wordt opgebouwd vanuit de Begroting 2018 en de programma- en teamrapportages januari t/m juni 2018. De Burap 2018 wordt in de VV van 20 september 2018 vastgesteld.

1.4.3 Najaarsbrief

Doel

De najaarsbrief is een aanvullende informatievoorziening gedurende de relatief lange periode tussen de Burap en het jaarverslag.

De Najaarsbrief is evenals de Burap een rapportage op afwijkingen in de vorm van een informatieve brief aan de VV. Omdat sprake is van een informatieve brief wordt in tegenstelling tot de Burap, de begroting niet formeel bijgesteld.

Inhoud

In de Najaarsbrief wordt op hoofdlijnen de inhoudelijke afwijking van de verwachte doelrealisatie per programma ten opzichte van de Burap aangegeven.

Daarnaast wordt een indicatie gegeven van het verwachte exploitatieresultaat en de verwachte realisatie van de investeringsuitgaven. In feite wordt in de najaarsbrief een bijstelling van de in de Burap afgegeven eindejaar prognose gegeven.

De peildatum is 30 september van het lopende jaar.

Planning

De najaarsbrief volgt op de Bestuursrapportage en wordt in de VV van 20 december 2018 vastgesteld.

1.4.4 Jaarverslaggeving

Doel

De jaarverslaggeving betreft een verantwoording van D&H aan de VV over het door het college gevoerde bestuur³, de bestede middelen en de bereikte resultaten ten opzichte van de begroting, waarbij rekening wordt gehouden met de bijstellingen vanuit de Bestuursrapportage. Formeel gezien wordt in het jaarverslag gerapporteerd op afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting, maar ook de afwijkingen ten opzichte van de niet-bestuurlijk vastgestelde eindejaarprognoses uit de Najaarsbrief worden benoemd.

De jaarverslaglegging wordt getoetst door de accountant. De accountant brengt advies uit aan het bestuur inzake de getrouwheid van baten en lasten en activa en passiva, inclusief een oordeel over de kwaliteit, betrouwbaarheid en rechtmatigheid.

De jaarrekening is verder van belang voor een aantal externe doelen zoals de opgave voor de berekening van het totale EMU-saldo en CBS-statistieken.

Inhoud

De indeling van jaarverslaglegging volgt de indeling van de programmabegroting. In het Waterschapsbesluit zijn de wettelijke vereisten beschreven waaraan de verslaglegging moet voldoen. De volgende hoofdonderdelen zijn te onderscheiden:

- Het jaarverslag, met daarin opgenomen de programmaverantwoording en de financiële paragrafen⁴.
- De jaarrekening, met daarin opgenomen: de exploitatierekening ingedeeld naar programma's, kostendragers en kosten- en opbrengstensoorten, balans⁵ en investeringsoverzicht.

³ WS wet art. 103.

⁴ WS besluit art. 4.27 t/m 4.35

⁵ WS besluit art. 4.36 t/m 4.62

Planning

De jaarverslaglegging over 2017 moet worden vastgesteld vóór de vaststelling van de Burap 2018 en de Kadernota 2019, zodat de in de P&C-cyclus opeenvolgende documenten elkaar ook daadwerkelijk opvolgen. De jaarrekening en het jaarverslag 2017 worden in de VV van 17 mei 2018 behandeld.

1.4.5 Uitgangspunten P&C-producten

In verband met de onderlinge vergelijkbaarheid van de P&C-producten wordt in principe een identieke indeling gevolgd. Conform hoofdstuk 4 van het Waterschapbesluit gelden de volgende uitgangspunten:

- Er is een programma-indeling, waarin doelen, beleid en kosten zijn weergegeven. Over de afwijkingen ten opzichte van de doelen en kosten wordt gerapporteerd.
- Elk programma bestaat uit een overzicht van prestatie-indicatoren met een korte toelichting.
- Voor zowel de Burap als de Najaarsbrief geldt dat alleen over afwijkingen ten opzichte van het vorige vastgestelde P&C-product wordt gerapporteerd. Voor wat betreft de inhoud gaat het om afwijkingen op de doelen en de voortgang betreffende de prestatie-indicatoren.

2 Planning van de P&C-cyclus 2018

De jaarverslaglegging is het sluitstuk van de jaarlijkse planning en control cyclus. Het proces van de jaarverslaglegging over 2017 wordt eind 2017 reeds opgestart, maar chronologisch gezien is de jaarverslaglegging 2017 het eerste vast te stellen P&C-product in 2018.

Vervolgens komen achtereenvolgens de Kadernota 2019, Bestuursrapportage 2018, de Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 en de Najaarsbrief 2018 voor bestuurlijke behandeling aan de orde.

Eind 2018 start het proces van de jaarverslaglegging over 2018.

Het jaarverslag moet worden vastgesteld vóór de vaststelling van de Burap en de Kadernota, zodat de in de P&C-cyclus opeenvolgende documenten elkaar ook daadwerkelijk opvolgen.

De kadernota 2019 volgt op het jaarverslag 2017 en wordt gevolgd door de Burap 2018.

De Burap 2018 wordt opgebouwd vanuit de Begroting 2018 en de programma- en teamrapportages januari t/m juni 2018.

De Burap 2018 wordt gevolgd door de Begroting 2019, de Najaarsbrief 2018 en de jaarrekening en jaarverslag 2018.

Voor de vaststelling van de Programmabegroting en jaarverslaglegging gelden wettelijke bepalingen.

De datum van vaststelling van de Programmabegroting 2019 door de VV wordt bepaald door de vereisten uit de waterschapwet⁶ ten aanzien van aanlevering bij de provincie en het tijdig ingericht zijn van de administratie voor het nieuwe boekjaar.

Voor het jaarverslag geldt dat de vastgestelde jaarrekening inclusief besluit uiterlijk 15 juli van het volgende jaar aan de toezichthouder (de provincie) moet zijn aangeboden.

Voor de begroting 2019 geldt hiervoor de datum 1 december.

De planning van de bestuurlijke behandeling van de P&C-producten is in bijlage 1 schematisch weergegeven. Met het realiseren van deze planning voldoet Delfland aan de wettelijke bepalingen.

⁶ WS-wet art 101: het DB zendt de begroting binnen 2 weken na vaststelling, en uiterlijk 1 december aan GS van de provincie.

Bijlage: P&C-kalender 2018

[illegible]